

Příloha 3

Modelové příklady k ex-post RIA ke zkráceným úvazkům

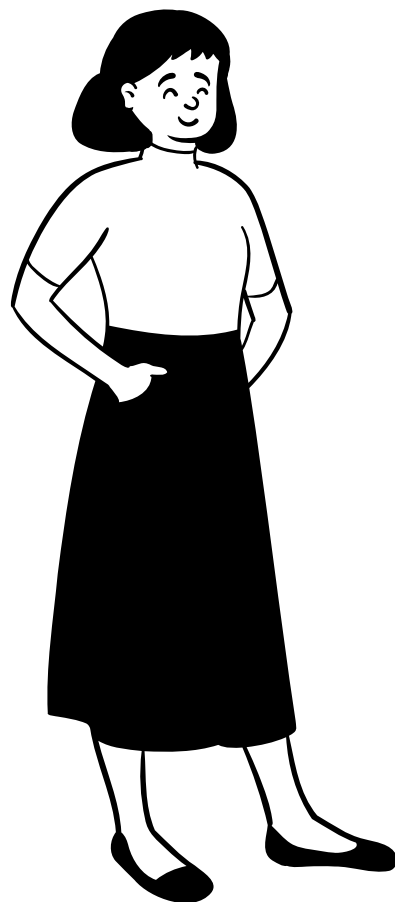
Úvod

Příloha 3 ilustruje typy pracovních vztahů a míry jejich výhodnosti pro pracovníky, zaměstnavatele, a stát

Čtyři typy pracovních vztahů jsou ilustrovány na personách se srovnatelným měsíčním vyměřovacím základem 41 115 korun (medián mezd za 2. čtvrtletí 2025)

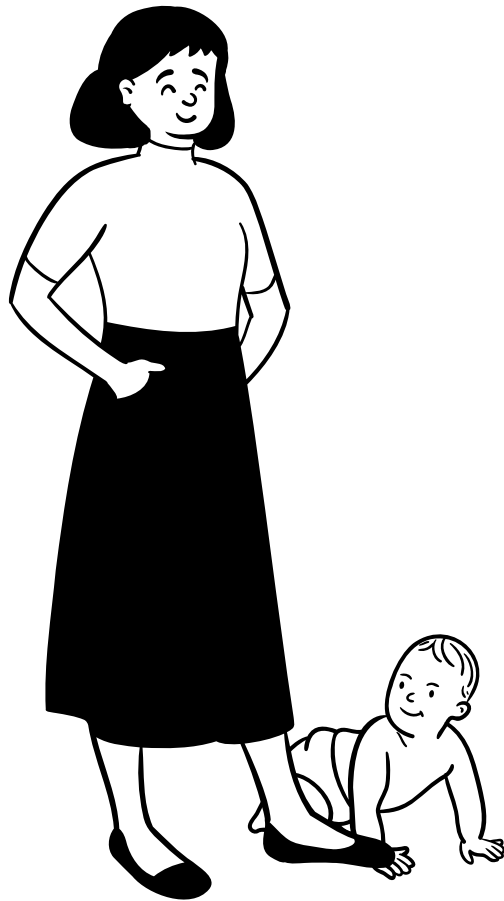
Pro každou personu jsou spočítány příjmy, daně a odvody státu, a související náklady zaměstnavatele při práci v rozsahu plného a polovičního úvazku

Zaměstnankyně Klára

- Pracuje na plný úvazek v rámci (hlavního) pracovního poměru
- Vydělává si hrubou mzdu 41 115
- Měsíční čistá mzda je 32 748 a státu odvádí 3 597 na daních, 1 851 na zdravotním a 2 920 na sociálním a nemocenském pojištění
- Náklady zaměstnavatele na Klářinu práci činí 55 013, z toho 3 701 je zdravotní a 10 197 sociální odvod
- Odvody na sociálním se jí započítávají do důchodu
- Klára těží z práv a ochran zaměstnance
- Pracovní smlouva a politiky zaměstnavatele určují pravidla pro výkon práce, Klára tak má nízkou pracovní flexibilitu

Pečující zaměstnankyně Klára

- Pokud kvůli péči o dítě přejde na poloviční úvazek, vydělá si 20 558 hrubého
- Měsíční čistá mzda je 15 776 a státu odvádí 520 na daních, 2 808 na zdravotním a 1 460 na sociálním a nemocenském pojištění
- Náklady zaměstnavatele na Klářinu práci by vyšly na 27 505, z toho 1 851 na zdravotní a 5 098 na sociální odvody
- Při slevě na částečný úvazek budou náklady zaměstnavatele 25 563 - ušetří tak 7% z původního nákladu 27 505
- Dál těží z práv a ochran zaměstnance
- Odvody na sociálním se jí započítávají do důchodu, ale jsou nižší kvůli nižší mzdě

Optimalizovaný Ondřej

- Pracuje na plný úvazek za 29 615 měsíčně
- Nad rámec pracovní smlouvy dostává za stejný typ práce ještě 11 500 měsíčně v rámci DPP
- Kombinace HPP a DPP mu zvyšuje příjem a pro zaměstnavatele snižuje náklady kvůli nulovému zpojistnění mzdy v rámci DPP (proto optimalizace)
- Měsíční čistá mzda je 35 807 a státu odvádí 1 872 na daních, 1 333 na zdravotním, a 2 103 na sociálním a nemocenském pojištění
- Zaměstnavatele stojí dohromady 51 125
 - Díky optimalizaci s DPP ušetří zaměstnavatel 3 888 korun, tedy zhruba 7 % nákladů oproti situaci, kdy by celá mzda byla zpojistněná
- Zaměstnaneckou ochranu Ondřejovi poskytuje především smlouva vázaná na (hlavní) pracovní poměr
- Odvody na sociálním se mu započítávají do důchodu, ale jsou snižené kombinací s nezpojistněným DPP

Pečující optimalizovaný Ondřej

- Kvůli péči o dítě by potřeboval přejít na poloviční úvazek
- Pro optimalizaci nákladů zaměstnavatele by mohl zkombinoval DPP (11 500) a doplnit jej částečným úvazkem na pracovní smlouvu (9 058)
- Takto by si mohl vydělat 18 571 čisté mzdy
- Zaměstnavatele by stál celkem 23 620
- Při 5% slevě na částečný úvazek by zaměstnavatel ušetřil 453 korun – tedy asi 2 % celkových nákladů
- Pracovní smlouva by dále zaručovala jeho zaměstnaneckou ochranu a související výhody (nemocenské pojištění, dovolená, apod.)
- Nízké odvody na sociálním (celkem 2 890 za měsíc) se mu promítnou do nižšího důchodu

Brigádník Adam

- Práci má poskládanou z několika DPP (3x 11 500, 1x 6615)
- Dohromady si měsíčně vydělá 41 115
- Státu díky slevě na poplatníka u jednoho zaměstnavatele a 15% dani u zbývajících třech odvede 3 597 na dani a 0 na sociálním pojištění
- Zdravotní pojištění si jakožto OBZP platí sám 2 808
- Čistá mzda mu zůstává 34 710
- Těží z formální flexibility, ale má velmi omezenou zaměstnaneckou ochranu a související výhody (např. může čerpat ošetrovné a otcovskou dovolenou)
- Navíc se mu nic z příjmu nezapočítává na důchod

Pečující brigádník Adam

- Při potřebě péče si může úvazek zkrátit na polovinu odchodem z dohody a zkrácením pracovní doby na další
- Při poklesu vyměřovacího základu na polovinu bude státu odvádět 514 na dani a 2 808 na zdravotním odvodu
- Zbyde mu čistá mzda 17 236 korun
- Zaměstnavatelé budou mít nulové náklady nad rámec jeho hrubé mzdy (20 558)

Pečující brigádník Adam

- V případě zkrácení pracovní doby na polovinu by si s DPP vydělal 17 236
- Pokud by místo toho přešel na poloviční úvazek s pracovní smlouvou k jednomu zaměstnavateli, vydělával by si 15 776
- Zaměstnavatele by na HPP stál 28 098, tedy o 63 % více než přes DPP
- Sleva 5% na sociálním pojištění by zaměstnavateli měsíčně ušetřila 1 027 (a náklady by zůstaly o 57 % vyšší než při DPP)
- Zaměstnavatelé proto mají silnou finanční motivaci udržet Adama na DPP
- Náklady možné flexibility rozsahu práce na DPP tak nese především Adam

OSVČ Andrea

- Andrea vykazuje svou práci jako OSVČ, ve skutečnosti však vykonává závislou práci
- Na hlavní OSVČ si měsíčně vydělá 41 115
- Státu odvede paušální částku 8 716, čistá mzda jí zůstane 32 399
- Náklady zaměstnavatele jsou přesně 41 115
- Andrea má relativně nízký čistý příjem
- Bez zaměstnaneckých výhod, možná flexibilita
- Sociální odvody ze SVČ se promítnou do důchodu

Pečující OSVČ Andrea

- Při zkrácení pracovní doby na polovinu by její vyměřovací základ činil 20 558
- Andree by se stále vyplatilo platit paušální odvody 8 716, čistá mzda by tak činila 11 842
- Pokud by si však mohla práci ve stejném rozsahu převést na pracovní smlouvu s částečným úvazkem, vydělávala by si čistou mzdu 17 659
- Náklady zaměstnavatele při práci na pracovní smlouvu by činily 27 505 (namísto 20 558 při polovině práce na OSVČ)
- Při slevě 5% ze sociálního pojištění by zaměstnavatel platil o 1 027 korun méně.
- Státu by bylo odvedeno při zkráceném OSVČ 8 716, zatímco při pracovní smlouvě 9 846
- Zkrácení pracovní doby na OSVČ je tak velmi výhodné zaměstnavatele, ale nikoliv pro Andreu a ani pro stát

Shrnutí

Rozsah práce: plný úvazek

Zaměstnankyně Klára

Optimalizovaný Ondřej

Brigádník Adam

OSVČ Andrea

Čistý příjem	32 748 (100 %)	35 807 (109 %)	34 710 (106 %)	32 399 (99 %)
Náklady pro zaměstnavatele	55 013 (100 %)	51 125 (93 %)	41 115 (75 %)	41 115 (75 %)
Odvedeno státu	22 265 (100 %)	15 318 (69 %)	6 405 (29 %)	8 716 (39 %)
Míra ochrany*	Vysoká	Střední	Nízká	Velmi nízká
Míra flexibility	Nízká	Nízká	Vysoká	Vysoká
Sociální pojištění na důchod	Vysoké	Střední	Žádné	Nízké

Poznámka: Původní vyměřovací základ je pro všechny shodně 41 115 Kč měsíčně.

Procenta vyjadřují změnu oproti zaměstnankyni na pracovní smlouvu.

***Míra ochrany zahrnuje práva a výhody pracovníka ve vztahu k zaměstnavateli.**

Rozsah práce: poloviční úvazek

Pečující
zaměstnankyně Klára

Pečující
optimalizovaný Ondřej

Pečující
brigádník Adam

Pečující OSVČ
Andrea

Čistý příjem	15 776 (100 %)	18 571 (118 %)	17 236 (109 %)	11 842 (75 %)
Náklad zaměstnavatele	27 506 (100 %)	23 167 (84 %)	20 558 (75 %)	20 558 (75 %)
<i>Sleva 5% na sociálním</i>	1 028 (činí 3,7 % z celkových nákladů)	453 (činí 1,9 % z celkových nákladů)	0	0
Odvedeno státu (při slevě)	11 730 (100 %)	4 596 (39 %)	3 322 (28 %)	8 716 (74 %)

**Poznámka: Původní vyměřovací základ je pro všechny shodně 41 115 Kč měsíčně.
Procenta vyjadřují změnu oproti zaměstnankyni na pracovní smlouvu.**

Poloviční úvazek (porovnání s pracovní smlouvou)

Pečující
brigádník Adam

Pečující HPP
Adam

Pečující OSVČ
Andrea

Pečující HPP
Andrea

Čistý příjem	17 236 (100 %)	15 776 (92 %)	11 841 (100 %)	15 776 (133 %)
Náklad zaměstnavatele	20 558 (100 %)	27 506 (134 %)	20 558 (100 %)	27 506 (134 %)
<i>Sleva 5% na sociálním</i>	0	1 028 (činí 3,7 % z celkových nákladů)	0	1 028 (činí 3,7 % z celkových nákladů)
Odvedeno státu (při slevě)	3 322 (100 %)	8 818 (265 %)	8 716 (100 %)	8 818 (101 %)
Výhodné pro	Zaměstnavatele, Adama	Stát	Zaměstnavatele	Andreu, stát

**Poznámka: Původní vyměřovací základ je pro všechny shodně 41 115 Kč měsíčně.
Procenta vyjadřují změnu oproti zaměstnankyni na pracovní smlouvu.**

Narativní shrnutí: práce v rozsahu plného úvazku

Zaměstnankyně Klára

Nejdražší pro zaměstnavatele

Pro stát nejvýhodnější a nejméně riziková

Nízká flexibilita pracovního života

Optimalizovaný Ondřej

Díky optimalizaci má nejvyšší čistý měsíční příjem

Zaměstnanecká ochrana, ale v budoucnu nižší důchody než kdyby měl pracovní smlouvu

Nízká flexibilita pracovního života

Brigádník Adam

Druhá nejvyšší čistá mzda, pro zaměstnavatele nejvýhodnější

Velmi rizikový pro stát kvůli nízké ochraně i nízkým sociálním odvodům

Vysoká flexibilita v pracovním poměru, ale snížení rozsahu práce přináší velké náklady

OSVČ Andrea

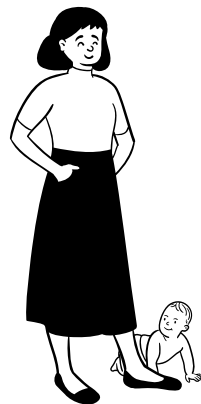
Má nejnižší příjem, pro zaměstnavatele velmi výhodná

Pro stát relativně nevýhodná

Vysoká flexibilita práce, ale nemá zaměstnanecké benefity a směřuje k nízkému důchodu

Narativní shrnutí: práce v rozsahu polovičního úvazku

Pečující zaměstnankyně Klára

Nejdražší pro zaměstnavatele

Druhý nejnižší příjem

Pro stát stále nejvýhodnější a nejméně riziková

Nízká flexibilita pracovního života

Pečující optimalizovaný Ondřej

Díky optimalizaci má nejvyšší čistý měsíční příjem

Zaměstnanecká ochrana, ale v budoucnu nižší důchody

Pro stát nejméně výhodný

Nízká flexibilita pracovního života

Pečující brigádník Adam

Druhá nejvyšší čistá mzda, pro zaměstnavatele velmi výhodný

Velmi rizikový pro stát kvůli nízké ochraně i nízkým sociálním odvodům

Vysoká flexibilita v pracovním poměru, ale státu by se výrazně více vyplatila pracovní smlouva

Pečující OSVČ Andrea

Vydělá nejméně, pro zaměstnavatele velmi výhodná

Pro stát relativně výhodná (ale méně než kdyby měla pracovní smlouvu)

Vysoká flexibilita práce, ale nemá zaměstnanecké benefity

Andrea i stát by více těžily z pracovní smlouvy